

EUROPEISKA KOMMISSIONEN
Generaldirektoratet för utbildning och kultur

Yrkesinriktad utbildning
Språkpolitik

Européerna och språken: *Särskild Eurobarometer-undersökning*

INNEHÅLL

Inledning	1	Mångfald och engelskans plats	10
Européernas språkfärdigheter	2	Att lära sig främmande språk - praktiska aspekter	10
Modersmål.....	2	Att lära sig det första främmande språket	10
Kunskaper i främmande språk	2	Metoder som används för att lära sig främmande språk	11
Första främmande språk.....	3	Metoder som ansågs vara lämpliga och effektiva.....	12
Andra främmande språk	3	Tillgång på kurser.....	12
Språkkunskaper - allmänt	4	Att lära sig främmande språk - motivation	13
Européernas åsikter om de egna språkkunskaperna	5	Uppfattade fördelar av att lära sig främmande språk	13
Användning av färdigheter i främmande språk	6	Vilja att lära sig ett främmande språk	13
Situationer när man använder främmande språk.....	7	Faktorer som motverkar	13
Språkfärdigheternas "användbarhet"	7	Möjliga faktorer som uppmuntrar till språkstudier	14
Vikten av att tala främmande språk.....	7	Skäl till att lära sig ytterligare främmande språk	14
Uppfattad användbarhet av språkfärdigheter	8	Att hitta information om språkinläring	15
Föräldrarnas åsikter	9	Andra språkfrågor	15
"Mest användbara" främmande språk.....	10	Teknisk information	17

INLEDNING

I december 2000 genomfördes en särskild Eurobarometer-undersökning inför Europeiska språkåret 2001. Drygt 15 900 personer i hela Europeiska unionen deltog i den. De blev tillfrågade om sina språkkunskaper och sin inställning till språkinläring. Resultaten sammanfattas här i korthet.

- Ytterligare uppgifter om de tekniska aspekterna anges i slutet av dokumentet.
- Följande koder för språk används här: D: tyska, DK: danska, EN: engelska, ES: spanska, FIN: finska, FR: franska, GR: grekiska, IT: italienska, NL: nederländska, PO: portugisiska, SV: svenska.

EUROPÉERNAS SPRÅKFÄRDIGHETER

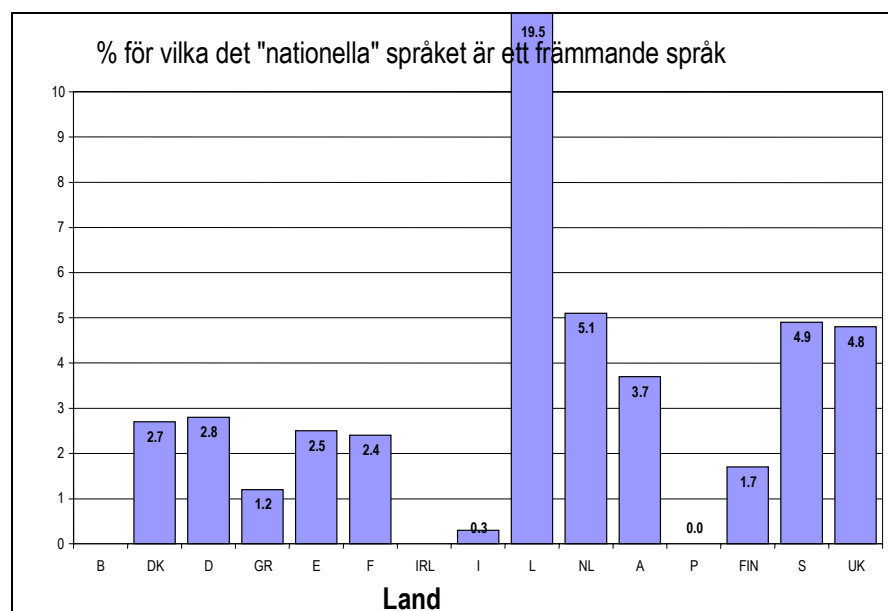
Modersmål

Respondenternas modersmål beskrivs nedan.

I de flesta länder som har ett enda "nationellt" språk, var det språket modersmål för 94 % - 97 % av respondenterna.

Bland undantagen fanns Grekland (98,7 %), Italien (99,2 %) och Portugal (100 %).

I Luxemburg är luxemburgska ett främmande språk för 19,5 % av respondenterna, i Nederländerna är nederländska ett främmande språk för 5,1 %, i Sverige är svenska ett främmande språk för 4,9 %, i Förenade kungariket är engelska ett främmande språk för 4,8 % och i Österrike är tyska ett främmande språk för 3,7 % av respondenterna.

Länderna med det högsta antalet respondenter som uppger ett "annat" språk som modersmål (vilket kan återspegla ställningen för regionala språk eller språk för nyligen invandrade personer) är Spanien (4,7 %), Förenade kungariket (4,1 %), Sverige (3,9 %) Österrike (3,1 %), samt Nederländerna (2,7 %).

Kunskaper i främmande språk

Frågan som ställdes var: "Vilka andra språk kan du?" (Ytterligare frågor gällde närmare uppgifter om kunskapsnivån för varje språk). Förutom modersmålet uppgav européerna följande språk som första, andra, tredje eller fjärde främmande språk:

Engelska	41 %
Franska	19 %
Tyska	10 %
Spanska	7 %
Italienska	3 %
Svenska	1 %
Nederländska	1 %

EN talas i viss utsträckning av cirka 8 av 10 personer i Sverige, Danmark och Nederländerna, cirka 7 personer av 10 i Luxemburg, 6 av 10 i Finland och av ungefär 50 % i Tyskland och Österrike.

FR talas av 4 personer av 10 i Nederländerna, 3 av 10 i Portugal och Italien, 1 av 4 i Irland och en femtedel i Tyskland, Spanien och Förenade kungariket.

7 av 10 personer i Nederländerna, 4 av 10 i Danmark och Sverige och en femtedel i Belgien och Finland talar tyska.

47 % respondenter talar inget annat språk än modersmålet. Omfattningen är följande:

2 % i	Luxemburg,
cirka 13 % i	Danmark, Sverige, NL
cirka 1/3 i	Finland, Belgien,
66 % i	Förenade kungariket
40 – 50 % i	övriga länder

Första främmande språk

47,3 % av respondenterna talar inget främmande språk. 52,7 % talar minst ett främmande språk.

Det första främmande språket i Europa är EN. 32,6 % av EU-medborgarna anger det som sitt första främmande språk. EN är det första främmande språket i Danmark, Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Nederländerna, Österrike, Portugal, Finland och Sverige.

Dessutom har EN nästan ingen konkurrens som första främmande språk i Tyskland, Frankrike, Österrike, Finland eller Sverige. Knappt 5 % har något annat första främmande språk i de länderna.

Det andra främmande språket i Europa är FR (9,5 %). I Förenade kungariket, Irland och Luxemburg är det det första främmande språket. I Spanien, Italien (18,9 %), Portugal och Förenade kungariket (16,8 %), har mer än 10 % av respondenterna FR som första främmande språk.

På tredje plats kommer D (4,2 %) och på fjärde ES (1,5 %).

Andra främmande språk

26 % av respondenterna talar ett andra främmande språk:

8 % kan	FR
7 %	EN
4 %	D
3 %	ES
1 %	något annat språk

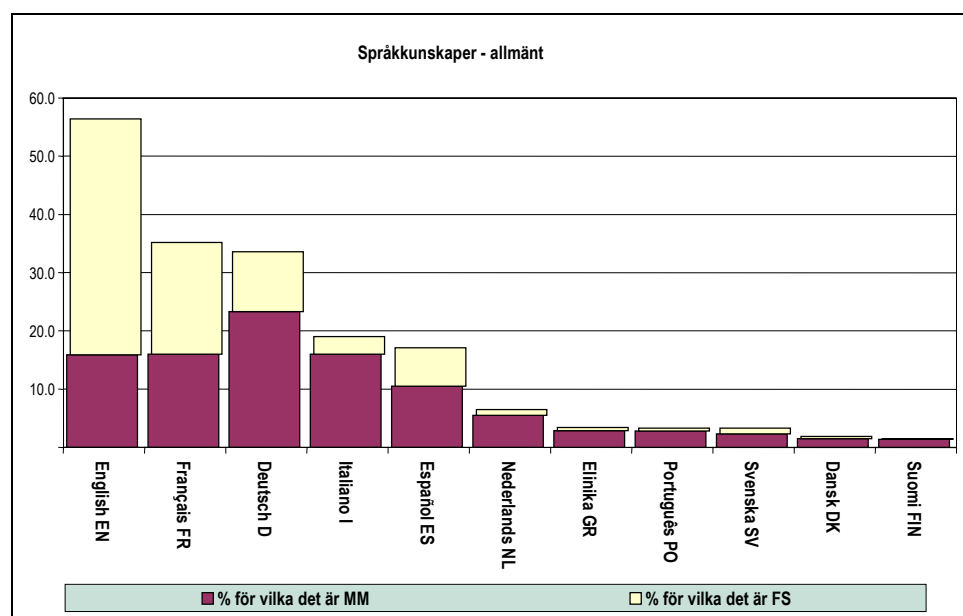
Dessutom talar 8 % av respondenterna ett tredje främmande språk, men bara 2 % talar ett fjärde främmande språk.

I följande tabell redovisas procentandelen respondenter med dessa kunskaper i främmande språk.

	EN	FR	D	ES	IT
som 1:a främmande språk	32,6	9,5	4,2	1,5	0,8
som 2:a främmande språk	6,8	7,8	4,3	3	1
som 3:e främmande språk	1,1	1,6	1,6	1,5	0,9
sammanlagt	40,5	19,2	10,3	6,6	3

Språkkunskaper - allmänt

I diagrammet och tabellen nedan redovisas respondenternas språkliga färdigheter allmänt, både som modersmål (MM) och som främmande språk (FS).

	% totalt som har språket som MM eller FS	% som har det som MM	% som har det som FS
English EN	56,4	15,9	40,5
Français FR	35,2	16,0	19,2
Deutsch D	33,6	23,3	10,3
Italiano I	19,0	16,0	3
Español ES	17,1	10,5	6,6
Nederlands NL	6,5	5,5	1
Elinika GR	3,4	2,9	0,5
Português PO	3,3	2,8	0,5
Svenska SV	3,3	2,3	1
Dansk DK	1,9	1,5	0,4
Suomi FIN	1,5	1,4	0,1
Gaeilge/ Irish	0,6	0,2	0,4
Lëtzebuergesch L	0,2	0,1	0,1

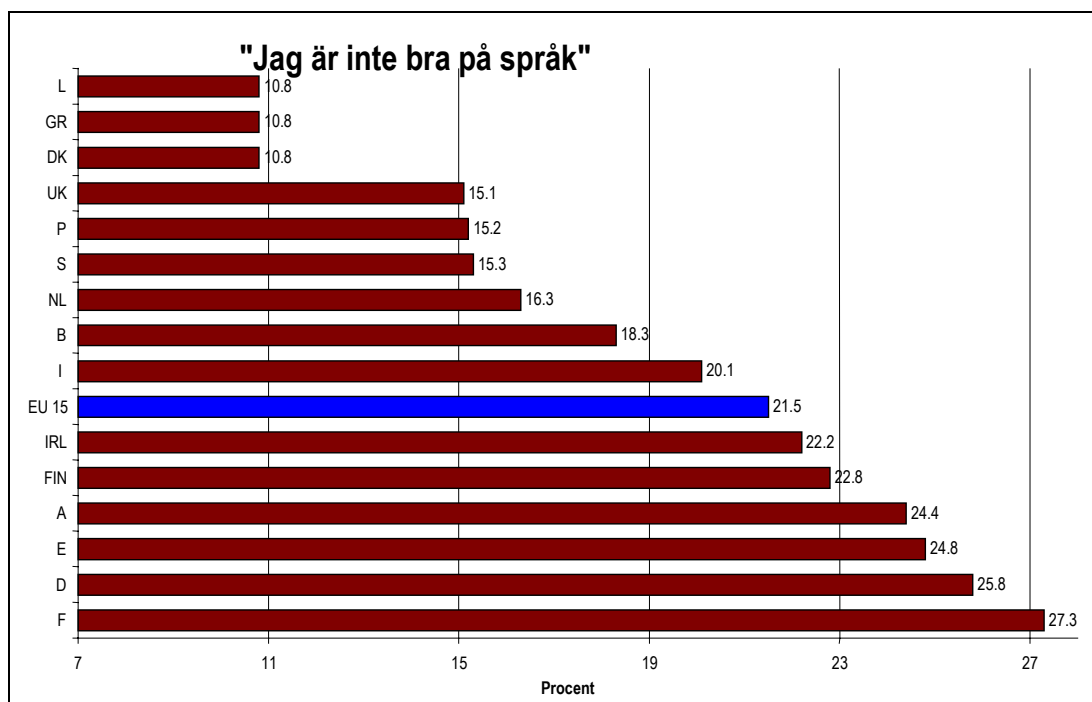
Tabellerna ovan gäller alla åldersgrupper sammanlagt. I allmänhet minskar dock språkkunskaperna med varje ålderskohort. I gruppen 15 - 24 år finns det 66 % som anger att de kan tala EN, jämfört med 53 % i gruppen 25 - 39 år, 38 % i gruppen 40 - 54 år och 18 % i gruppen över 55 år. Detsamma förekommer för alla språk.

78 % av de studerande och 67 % i ledande befattning har kunskaper i främmande språk jämfört med 17 % av pensionärerna och 27 % av hemmafruarna.

Européernas åsikter om de egna språkkunskaperna

På frågan vad som kan avskräcka folk från att lära sig ett främmande språk svarade 22 % av alla respondenter att de inte var bra på språk.

Detta gäller en fjärdedel personer i Frankrike och Tyskland men bara en tiodel i Danmark, Grekland och Luxemburg.

Även bland dem som säger att de talar ett främmande språk uppger 14 % att det faktum att de inte är bra på språk avskräcker dem.

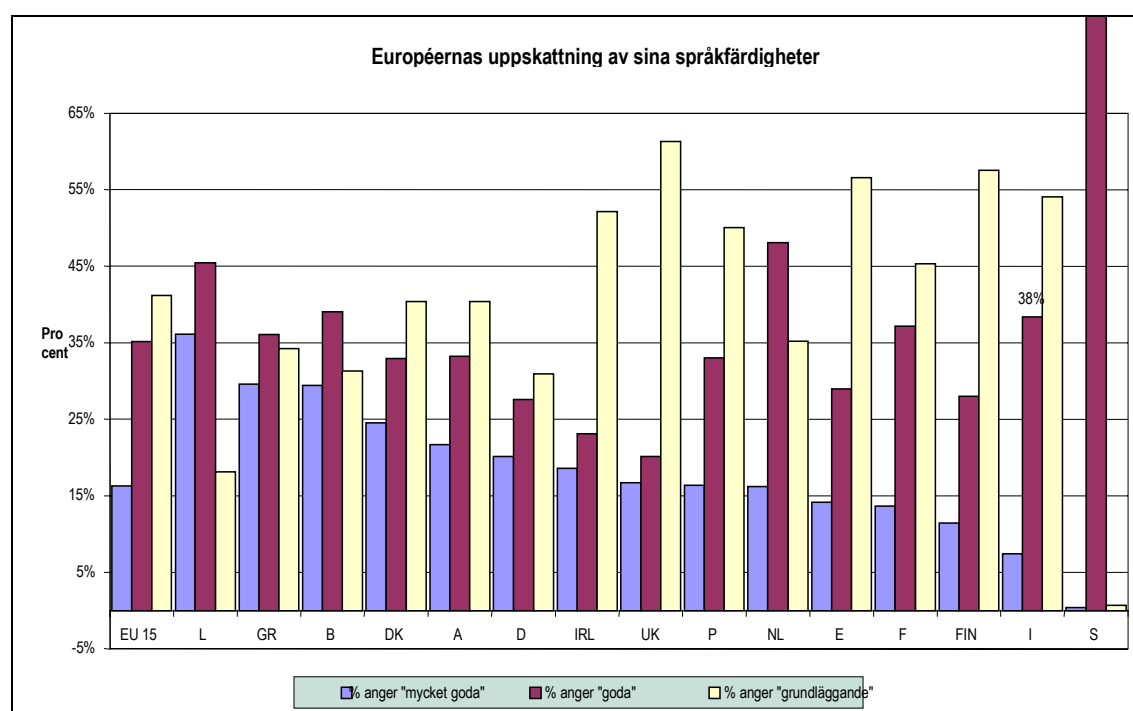
På frågan om de höll med om att "folk är duktiga på att kunna andra språk" i deras region, var svaren nästan jämt fördelade, med 39 % "nej", 34 % "ja" och 27 % "vet ej". I Luxemburg (76 %), Danmark (69 %) och Sverige (66 %), fanns det ett större förtroende för språkfärdigheterna i regionen. Det största antalet som inte höll med fanns i Irland (68 %) och Förenade kungariket (58 %).

De som talade främmande språk tillfrågades om de ansåg att nivån på deras färdigheter var mycket god, god eller grundläggande enligt en beskrivning med påståenden om vad man "klarar av". Av svaren framkommer intressanta skillnader mellan länderna.

Luxemburgarna är de som oftast säger att deras färdigheter i främmande språk är "mycket goda", dvs. att de kan "använda språket säkert och väl i alla normala situationer, med ett fåtal misstag och lite tvekan". Därefter kommer greker och belgare med 30 % respektive 29 %. Genomsnittet är 16 %. 0 % av svenskarna anser att deras färdigheter är "mycket goda".

Däremot anser 98 % av svenskarna med färdigheter i främmande språk att deras nivå är "god", dvs. att de kan "använda språket i de flesta vardagliga situationer fast de gör en del misstag och tvekar ibland". Inte i något annat land angav respondenterna så tydligt att deras färdigheter vad "goda". Närmast kom Nederländerna med 48 % och Luxemburg med 45 %. Genomsnittet ligger på 35 %.

De respondenter som i störst utsträckning ansåg att deras språkfärdigheter var "grundläggande" (dvs. "jag kan använda språket väl på en grundläggande nivå, även om jag gör många misstag och tvekar mycket") var personer i Förenade kungariket (61 %), därefter i Finland, Spanien. Italien, Irland och Portugal (alla över 50 %). Genomsnittet är 41 %. Bara 1 % av svenskarna angav att deras färdigheter var "grundläggande".

ANVÄNDNING AV FÄRDIGHETER I FRÄMMADE SPRÅK

De främmande språk som oftast faktiskt används är EN, FR, D och ES.

	Används 1 timme om dagen	Används 1 timme i veckan	Används ibland
Engelska	13,7	15,3	34,9
Franska	3,1	4,3	19,3
Tyska	2,5	2,1	11,4
Spanska	1,2	1,4	6,8
Italienska	0,3	0,6	3,4
Svenska	0,3	0,3	0,9
Nederländska	0,7	0,2	0,8
Grekiska	0,1	0,1	0,6
Portugisiska	0,1	0,1	0,6

Användningen av främmande språk varierar beroende på land: 95 % av luxemburgarna använder ett eller flera främmande språk minst en timme om dagen. Belgare och nederländare kommer därefter, med 49 % respektive 39 %. Italienare (15 %) och fransmän (16 %) är de som mest sällan får tillfälle att använda sina färdigheter i främmande språk.

Efter luxemburgarna är det finländare, belgare och nederländare som oftast får tillfälle att använda sina språkfärdigheter under minst en timme per vecka. De lägsta siffrorna gäller Förenade kungariket (12 %) och Irland (14 %).

Situationer när man använder främmande språk

De respondenter som sade att de kunde tala ett främmande språk tillfrågades i vilka situationer de regelbundet använder sitt eller sina främmande språk. Användning av det första och det andra främmande språket följer i stort samma mönster. Den största användningen av främmande språk är "vid semester utomlands" (drygt 45 %). Detta svar var särskilt vanligt i Sverige och Danmark men mindre vanligt i Irland (19 %) och Portugal (22 %).

Efter detta kommer följande situationer när det första främmande språket används (alla anges av cirka 20 % av respondenterna):

- filmer/ TV (särskilt i Sverige och i Luxemburg: drygt 60 %) (Italien: 11 %)
- samtal på arbetsplatsen (särskilt i Luxemburg och Belgien: drygt 35 %) (Italien: 10 %)
- böcker/ tidningar (särskilt i Luxemburg och Sverige) (Italien och Portugal: 12 – 13 %), samt
- samtal med vänner.

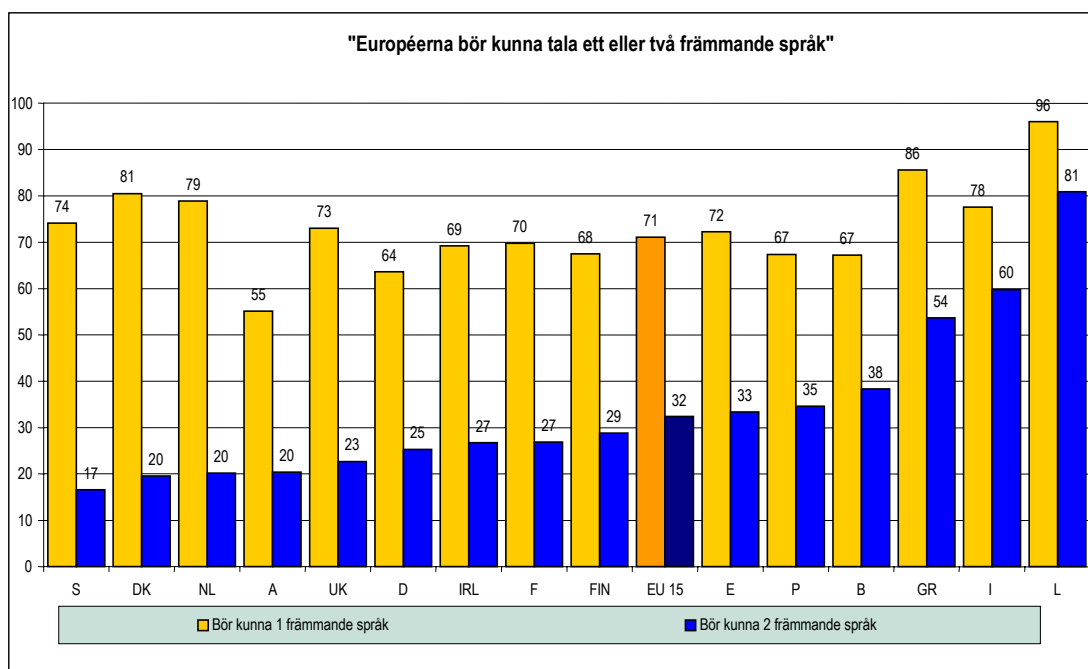
Användningen var i viss mån beroende av det främmande språket i fråga. För personer som talar EN, FR D, ES, IT är de sex viktigaste användningsområdena följande:

	Språk och plats				
	EN	FR	D	ES	IT
Semester utomlands	1	1	1	1	1
Film / TV	2	4	2	3	6
Samtal på arbetsplatsen	4	2	4	4	3
Böcker/tidningar	5	4	5	6	4
Samtal med vänner	6	3	3	2	5
Samtal inom familjen		5	6	5	2
Internet	3				

SPRÅKFÄRDIGHETERNAS "ANVÄNDBARHET"

Vikten av att tala främmande språk

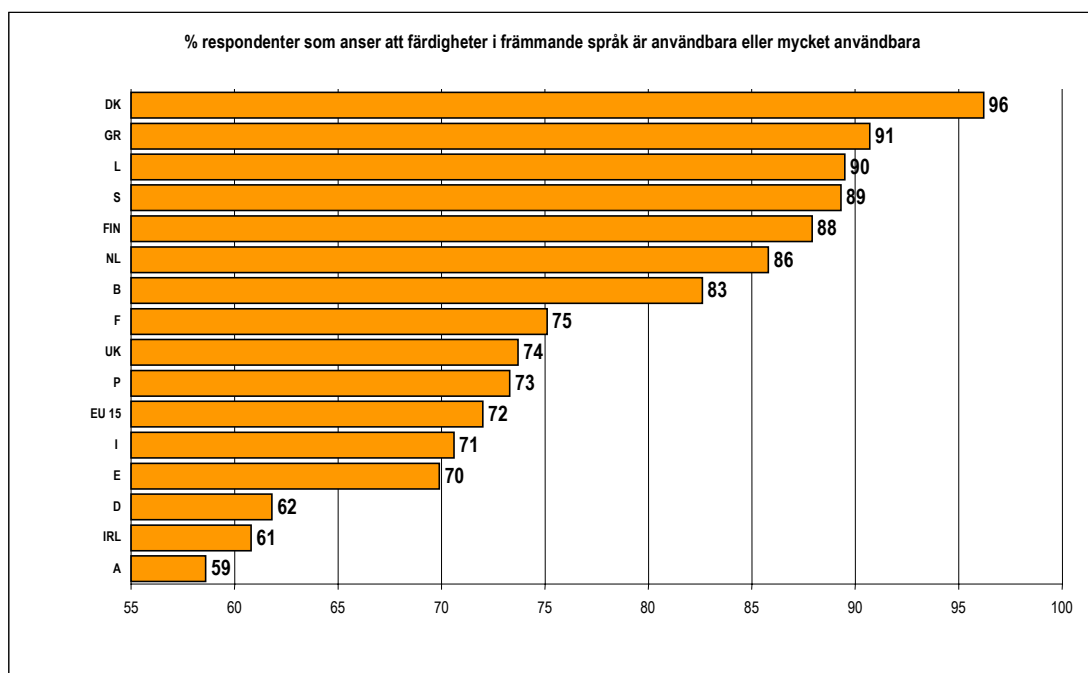
71 % av européerna anser att var och en i Europeiska unionen bör kunna tala ett annat europeiskt språk förutom modersmålet. Siffrorna är högst i Luxemburg (96 %) och i Grekland (86 %), och lägst i Österrike (55 %) och Tyskland (östra delstaterna) (51 %).

Vad gäller påståendet att alla medborgare bör kunna tala sitt modersmål plus två andra europeiska språk, höll i genomsnitt 32 % av européerna med om detta, medan 53 % inte höll med: tre fjärdedelar höll inte med i Danmark, Nederländerna och Sverige. I Luxemburg höll 81 % med, i Italien 60 % och i Grekland 54 %.

Uppfattad användbarhet av språkfärdigheter

Oavsett om man kan främmande språk eller inte, anser merparten att kunskaper i främmande språk är eller vore av nytta för dem (72 % sade "mycket" eller "ganska" användbara). Det fanns emellertid 22 % som ansåg att främmande språk inte var särskilt användbara eller inte användbara alls.

De som uttalade sig mest för inläring av främmande språk var personer i Danmark, Grekland och Luxemburg (drygt 90 % sade "mycket användbart" eller "ganska användbart"); därpå följde personer i Sverige, Finland (drygt 88 % svarade "ganska användbart" eller "mycket användbart"). Minst positivt inställda till inläring av främmande språk var respondenter i Österrike, Irland och Tyskland (drygt 30 % svarade "inte särskilt användbart" eller "inte användbart alls").

64 % av personer utan några språkliga färdigheter anser inte att språkinläring skulle ge dem bättre yrkesutsikter.

Ungdomar anser i högre grad att kunskaper i främmande språk är användbara: 87 % i åldersgruppen 15 - 24 år jämfört med 57 % i åldersgruppen över 55 år (genomsnitt 72 %). Även personer med längre utbildning bakom sig tenderar att i högre grad se färdigheter i främmande språk som något värdefullt.

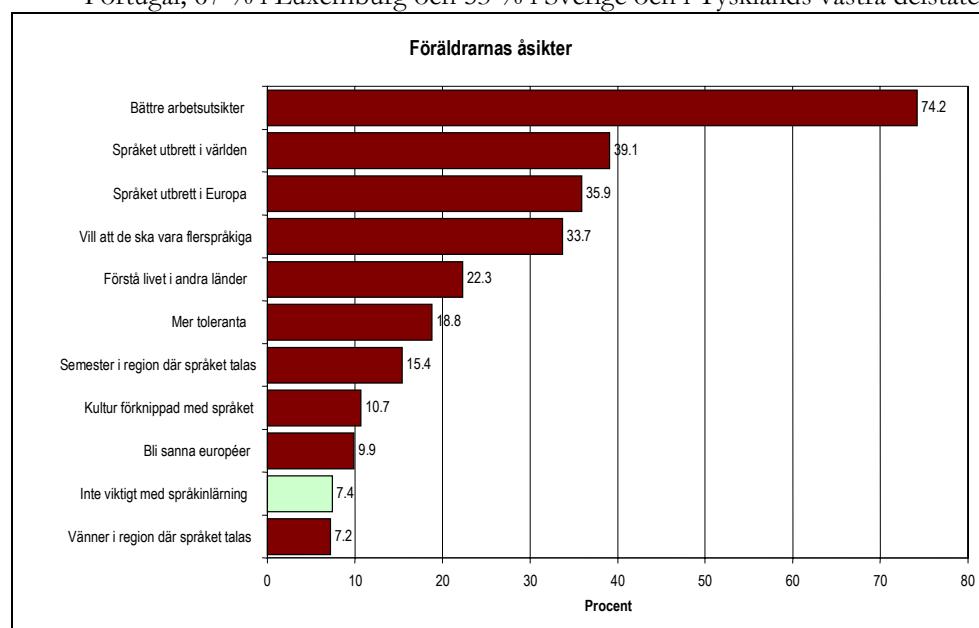
Föräldrarnas åsikter

93 % föräldrar till barn under 20 år anser att det är viktigt att lära sig främmande språk. För 7 % av föräldrarna i Europa är inläring av främmande språk *inte* viktigt. Andelen är dock mycket hög i Belgien där 22 % av föräldrarna anser det. I de tyska östra delstaterna anser ingen förälder att språk är oviktiga.

På frågan varför de tycker det är viktigt att deras barn lär sig andra europeiska språk i skolan eller på universitetet brukar föräldrarna ange som första svar att detta förbättrar deras arbetsutsikter (74 %). Detta gäller särskilt Luxemburg (91 %) och Tyskland (88 %), medan bara 54 % i Nederländerna och 59 % i Belgien anser det.

De övriga skälen var följande:

- "Därför att språket är så utbrett i världen" (genomsnitt 39 %), med 61 % i Tyskland men 16-17 % i Förenade kungariket och Irland,
- "Därför att språket är utbrett i Europa" (genomsnitt 36 %) med bara 24 % i Belgien och 26 % i Spanien, samt
- "Därför att jag vill att de ska vara flerspråkiga" (genomsnitt 34 %) med bara 6 % föräldrar i Portugal; 67 % i Luxemburg och 53 % i Sverige och i Tysklands västra delstater.

"Mest användbara" främmande språk

EN och FR är de två språk som anses vara mest användbara:

Engelska	75 %
Franska	40 %
Tyska	23 %
Spanska	18 %
Italienska	3 %
Nederländska	1 %
Kinesiska	1 %

EN ansågs vara det mest användbara språket av drygt 80 % av nästan alla respondenter i alla länder där det inte är ett nationellt språk

FR ansågs vara det mest användbara språket i Förenade kungariket och Irland; det kom på andra plats i Belgien, Tyskland, Spanien, Italien, Luxemburg, Österrike och Portugal.

D kom på andra plats i Danmark, Grekland, Irland, Nederländerna, Finland och Sverige.

Mångfald och engelskans plats

De tillfrågade fick svara om de höll med om att "alla i europeiska unionen borde kunna tala engelska". 69 % instämde, 22 % instämde inte och 8 % visste inte. Det är nästan likadant som den andel respondenter som anser att varje europé borde kunna tala ett främmande språk.

Största stödet för EN fanns bland nederländare (82 %), luxemburgare (80 %) och svenskar (78 %). Det största motståndet fanns bland finländare (39 % mot, jämfört med EU-genomsnittet på 23 %).

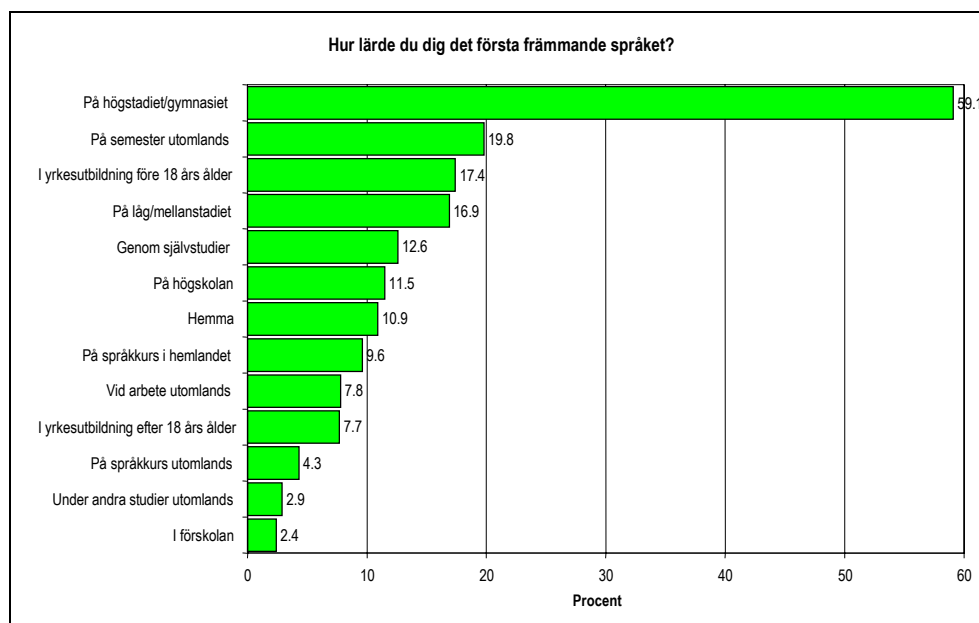
ATT LÄRA SIG FRÄMMADE SPRÅK - PRAKTISKA ASPEKTER

Att lära sig det första främmande språket

Respondenterna tillfrågades var de hade läst eller förbättrat sitt första främmande språk. Flera svar var möjliga.

Vad gäller det första främmande språket är genomsnittet följande: 59 % lärde sig det på högstadiet eller gymnasiet, 20 % på semester utomlands, 17 % inom yrkesutbildning före 18 års ålder eller på låg- och mellanstadiet, 13 % genom självstudier och 12 % på högskolan.

Första platsen där man läser det första främmande språket var högstadiet eller gymnasiet i alla länder utom Grekland (där man ofta läser på en språkskola), Luxemburg och Österrike (där man började på låg- eller mellanstadiet). I Danmark, Frankrike, Nederländerna, Finland, Sverige och Portugal hade drygt 70 % som kunde ett första främmande språk läst det på högstadiet eller gymnasiet; i Grekland var det bara 28 %. Genomsnittet för Europeiska unionen var 59 %.

Den andra platsen där man lär sig främmande språk är semester utomlands. Detta gällde respondenter från Danmark, Frankrike, Nederländerna, Sverige och Förenade kungariket. I Irland var det bara 5 % och i Portugal bara 7 % som hade lärt sig sitt första främmande språk på semester utomlands, jämfört med ett genomsnitt på 20 %, och med 42 % i Sverige och 35 % i Danmark. På andra plats kom låg- och mellanstadiet i Belgien, Tyskland, Irland och Finland, yrkesutbildning i Italien och Spanien, medan det var arbete utomlands för portugisiska respondenter och högstadiet/gymnasiet för Luxemburg.

I tabellen nedan utgör siffrorna procentandelen av det sammanlagda antalet personer som talar ett eller flera främmande språk:

	1:a främmande språket lärde man sig	2:a främmande språket lärde man sig	3:e främmande språket lärde man sig
På högstadiet/gymnasiet	59	56	40
Under semester utomlands	20	24	30
I yrkesutbildning	17	15	8
På låg-/mellanstadiet	17	9	5
Genom självstudier	13	12	16
På högskolan	12	11	11

Metoder som används för att lära sig främmande språk

Alla respondenter tillfrågades om de metoder som de redan använt för att lära sig ett främmande språk. Den metod som de flesta redan använt var lektioner i grupp med en lärare (46 %). Detta var mycket vanligt i Sverige (83 %) och Danmark (85 %), och även i Nederländerna och Finland (69 %, 63 %). Bara 22 % portugisier hade använt sig av denna metod.

"Informella samtal med någon som har språket som sitt modersmål" kommer därefter, och nämndes av 17 % av respondenterna. Bara ungefär en tiondel tillfrågade i Förenade kungariket, Irland, Portugal, Frankrike och Tyskland (östra delstaterna) hade använt sig av detta; det är däremot ett mycket populärt sätt i Norden.

Ett tredje sätt som 15 % av européerna testat är "långa eller flitiga besök i det land där språket talas". Danskar och luxemburgare bekräftar denna tendens (33 %). Däremot är det bara cirka en tjugondel av de tillfrågade i Grekland, Irland och Portugal som har använt det sättet.

Ganska få personer, oavsett land, nämnde användningen av ny teknik för inläring av främmande språk. Distanstudier via tv och radio var populära i Danmark (37 %), Finland, Sverige (28 %) och Luxemburg (38 %) (Europeiska unionen: 7 %).

Metoder som ansågs vara lämpliga och effektiva

Respondenterna ombads ange för varje metod som de hade använt om denna metod varit effektiv. Även om den stora merparten européer anser alla dessa metoder vara effektiva, är det tre metoder som överväger, nämligen "långa eller flitiga besök i det land där språket talas" (94 %), "informella samtal med någon som har språket som sitt modersmål" (92 %) samt "lektioner på tu man hand med en lärare" (90 %).

Lektioner i grupp med en lärare ansågs inte vara effektiva av 32 % som hade testat det sättet i Förenade kungariket, och 28 % i Frankrike. Portugiserna var mest nöjda med den metoden (92 %: "effektivt").

Lektioner på tu man hand med en lärare fick minst godkännande i Belgien (18 % "inte effektivt") och störst i Grekland (95 % "effektivt").

Allmänt sett fick självstudier lägre godkännande än andra metoder. Böcker ansågs ineffektiva av i genomsnitt 22 % som hade testat det sättet (38 % i Österrike).

Ljudband och cd-rom-skivor bedömdes av 27 % vara ineffektiva (40 % i Frankrike). Videoband och Internet fick högre betyg (16 % och 17 % "ineffektiva" i genomsnitt), men många färre personer hade använt dem.

Alla respondenter, oavsett om de hade använt någon särskild metod eller inte, blev tillfrågade vilka metoder de ansåg passade dem bäst.

De sätt som ansågs passa de tillfrågade bäst var följande:

- "Lektioner i grupp med en lärare" (31 %) (Grekland: 60 %; Sverige 48 %, Danmark 47 %)(Italien 19 %)
- "Lektioner på tu man hand med en lärare" (20 %), (Grekland 39 %, Spanien 34 %) (Tyskland 3 %)
- "Långa eller flitiga besök i ett land där språket talas" (17 %) (Sverige 31 %, Luxemburg, Nederländerna 27 %) (Grekland 5 %).

Bara ett fåtal respondenter allmänt sett ansåg självstudier vara en passande metod (video 4 %, Internet/ cd-rom 3 %). Relativt fler personer i Irland, Österrike och Finland var intresserade av ljudband och cd-rom, och relativt fler personer i Portugal, Finland och Förenade kungariket var intresserade av böcker. TV/radio som metod var populära i Belgien, Nederländerna och Finland.

Tillgång på kurser

Fyra respondenter av tio ansåg att "utbudet på kurser var bra" där de bodde. Detta gäller särskilt Danmark, Luxemburg (73 %) och Grekland (68 %). Nästan hälften av respondenterna i Irland och Portugal tyckte emellertid inte att utbudet var bra. Ett stort antal britter visste inte hur de skulle svara (44 %), jämfört med 9 % i Grekland och 6 % i Luxemburg.

ATT LÄRA SIG FRÄMMANDE SPRÅK - MOTIVATION

Uppfattade fördelar av att lära sig främmande språk

Personer som inte talade något främmande språk ombads ange om de instämde i påståendet att de skulle ha nytta av att lära sig ytterligare ett språk. 55 % i den gruppen trodde inte att de skulle ha nytta av att lära sig ytterligare ett språk; procentandelen låg kring 65 % i Österrike, Belgien, Frankrike och Tyskland. Bland dem som inte höll med fanns det greker (56 %), finländare (54 %), svenskar (50 %) och briter (49 %).

Vilja att lära sig ett främmande språk

Respondenterna tillfrågades hur många timmar i veckan de skulle kunna tänka sig att ägna åt inläring av ett främmande språk om det fanns goda möjligheter till rimligt pris. I genomsnitt fanns det

- 4 % av respondenterna som var villiga att ägna mer än sex timmar i veckan åt att lära sig ett främmande språk (8 % i Sverige, Nederländerna och Luxemburg).
- 4 % som var villiga att ägna 5-6 timmar i veckan (13 % i Grekland, 10 % i Luxemburg)
- 16 % som var villiga att ägna 3-4 timmar i veckan (33 % i Luxemburg, 29 % i Danmark)
- 28 % som var villiga att ägna 1-2 timmar i veckan
- 6 % som var villiga att ägna mindre än en timme i veckan (1 % i Luxemburg)

En tredjedel av de tillfrågade (34 %) vill inte ägna någon tid åt att lära sig ett främmande språk (dock bara 12 % i Luxemburg och 15 % i Sverige). 42 % belgare, 43 % fransmän och 50 % portugiser är inte villiga att ägna någon tid åt språkstudier.

30 % av alla respondenter skulle använda sig av ett språkcentrum om det låg i närheten, med 75 % i Luxemburg och drygt 40 % i Finland, Grekland och Italien. Å andra sidan sade 47 % att de *inte* skulle använda sig av ett språkcentrum i närheten, med 57 % i Belgien och 58 % i Spanien som tyckte så.

Av dem som för närvarande inte har några kunskaper i främmande språk sade 31 % att de skulle lära sig ett språk om de fick möjligheter till det, med högre andelar i Grekland (51 %) och Finland (48 %). 54 % i denna grupp sade att de *inte* skulle lära sig ytterligare ett språk om de fick tillfälle, med cirka 65 % i Belgien, Frankrike, Nederländerna och Tyskland.

39 % av dem som för närvarande inte har några kunskaper i främmande språk önskar att de kunde tala fler språk. Emellertid finns det 49 % som inte tycker så. I Sverige önskar 64 % att de kunde tala fler språk (jämfört med 30 % som inte gör det), i Finland 62 % (jämfört med 34 %), i Grekland 59 % (jämfört med 35 %), i Danmark 56 % (jämfört med 34 %) och i Förenade kungariket 56 % (jämfört med 40 %). 69 % av spanjorerna önskar inte att de kunde tala fler språk.

Faktorer som motverkar

På det hela taget är de faktorer som bidrar till att folk inte lär sig främmande språk följande:

- De har inte tid att studera ordentligt (34 %).
- De är inte tillräckligt motiverade (31 %).

- Det är för dyrt (25 %). I sydliga länder var det drygt tre personer av tio som avskräcktes av den kostnad det skulle innebära att lära sig ett främmande språk: Portugal (36 %), Spanien (31 %), Grekland (30 %) och Italien (29 %). I Finland är andelen 8 %.
- De tycker inte att de är bra på språk (22 %).
- De har inte tillfälle att använda språket med infödda talare (18 %).

Vad särskilt gäller personer utan kunskaper i främmande språk var de viktigaste faktorerna som motverkande inläring följande:

- Inte tillräckligt motiverade (35 %)
- Inte bra på språk (30 %)
- Ingen tid för att studera ordentlig (27 %)
- För dyrt (23 %) (drygt 28 % i Portugal, Grekland, Spanien) (bara 6 % i Finland och 7 % i Danmark)
- Inget tillfälle att träna med infödda talare (14 %).

Möjliga faktorer som uppmuntrar till språkstudier

Frågan ställdes till respondenterna vilka faktorer som skulle göra det mer troligt att de skulle lära sig eller förbättra sina kunskaper i ett främmande språk. Det som skulle uppmuntra dem vore enligt svaren

- gratis lektioner (29 %),
- om man fick betalt för att läsa främmande språk (22 %),
- om de kunde hitta kurser som passade deras tidsschema (19 %),
- möjligheter att läsa språket utomlands (15 %),
- utsikter att resa utomlands vid ett senare tillfälle (15 %), och
- bättre karriärutsikter (14 %).

Skäl till att lära sig ytterligare främmande språk

Personer som sade att de talade minst ett främmande språk tillfrågades av vilket skäl de främst skulle lära sig ytterligare ett språk. Den främsta motivationen vore för att använda det på utlandssemestrar (47 %). Detta gäller främst tyskar (59 %), luxemburgare (58 %) och nederländare (57 %); i Portugal bara 24 %.

Personlig tillfredsställelse är också en viktig motiverande faktor för att lära sig ett språk (37 %), särskilt i Luxemburg (59 %), Portugal (51 %) och Italien (41 %). Bara 7 % av invånarna i Tyskland (östra delstaterna) ansåg att personlig tillfredsställelse var motiverande.

26 % av européerna sade att de skulle känna sig motiverade att läsa ännu ett språk om de kunde använda det i arbetet, fastän detta gällde bara 15 % i Irland, Förenade kungariket, Tyskland (östra delstaterna) och Portugal. Det var en väsentlig motiverande faktor i Finland (37 %).

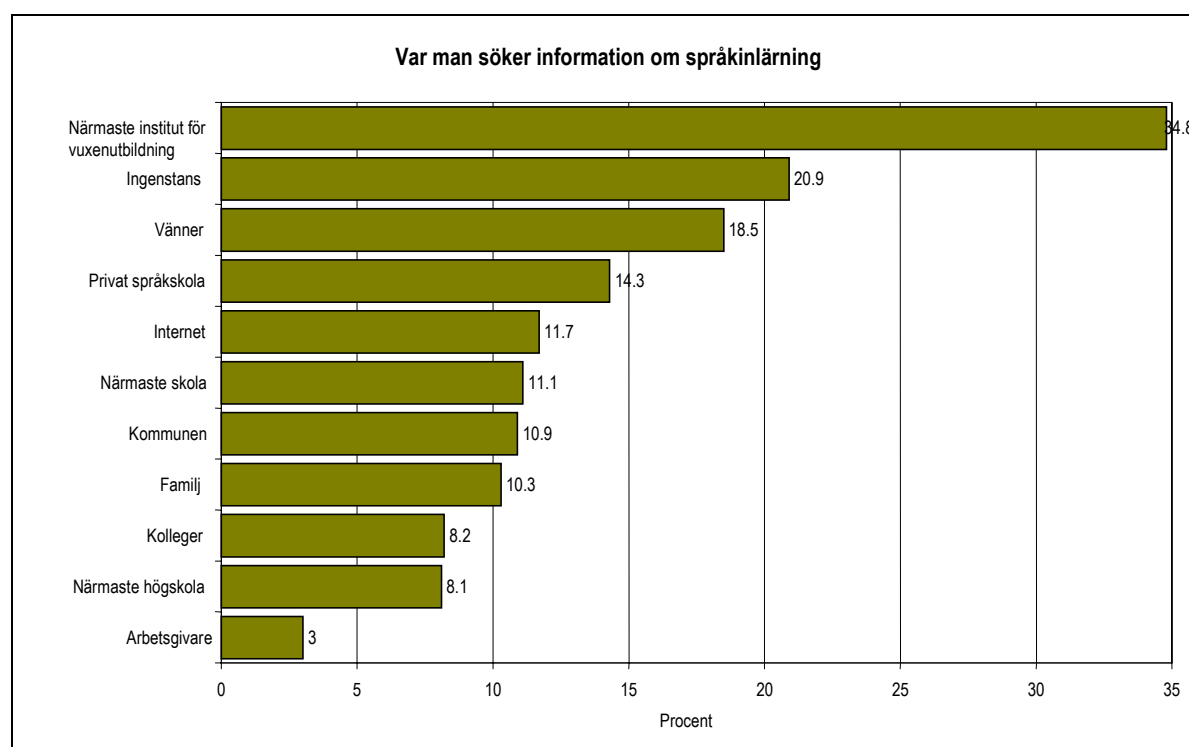
24 % skulle lära sig ett främmande språk om detta skulle bidra till att de förstod människor från andra kulturer; här fanns 52 % i Luxemburg, men ganska låga andelar i Tyskland (östra delstaterna) och Irland.

22 % skulle lära sig ett främmande språk om de därmed kunde få ett bättre arbete i sitt hemland.

Att hitta information om språkinläring

De vanligaste ställena där människor skulle söka information om språkkurser var följande:

- Närmaste institut för vuxenutbildning (35 %); (62 % i Tyskland och 60 % i Sverige, men bara 11 % i Belgien och 13 % i Portugal),
- vänner (19 %) (men bara 9 % i Irland, 10 % i Förenade kungariket, 11 % i Portugal),
- en privat språkskola (14 %). (45 % i Grekland, 28 % i Spanien) (4 % i Förenade kungariket, 5 % i Belgien, 6 % i Frankrike),
- Internet (12 %) (31 % i Nederländerna och 26 % i Danmark) (bara 3 % i Grekland),
- kommunen (11 %) (bara 3 % i Belgien och 4 % i Grekland),
- närmaste skola (11 %) (bara 4 % i Grekland och 5 % i Frankrike).

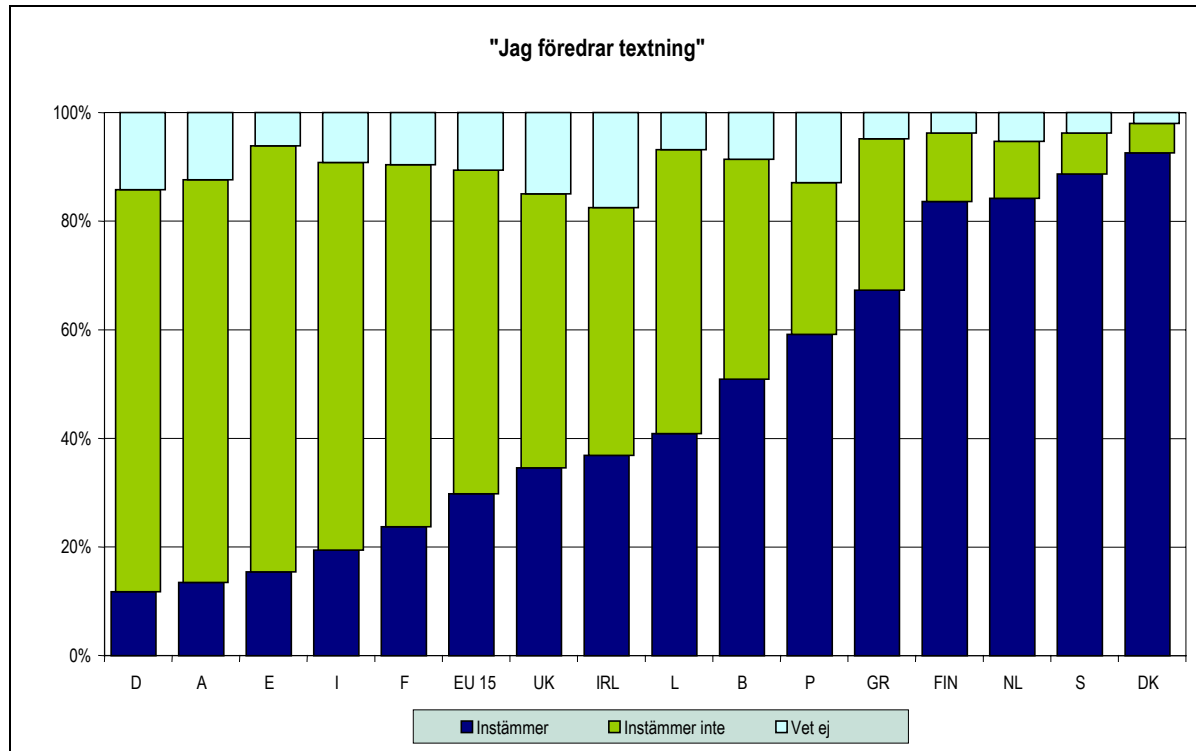
ANDRA SPRÅKFRÅGOR

47 % av européerna tyckte inte att EU-utvidgningen skulle innebära att vi alla måste tala ett gemensamt språk ; ungefär sju av tio nederländare, danskar och finländare var av den åsikten. 38 % ansåg att vi skulle bli tvungna att tala ett gemensamt språk, särskilt italienare (60 %) och greker (48 %).

Merparten (63 %) anser att det blir nödvändigt att skydda de egna språken mer i och med EU-utvidgningen. Denna åsikt delas av 90 % i Grekland och Finland, samt tre fjärdedelar portugiser, spanjorer och luxemburgare.

Textade utländska filmer och TV-program är väsentliga för att medborgarna ska kunna få lyssna på främmande språk. 60 % européer föredrar att se på dubbade filmer snarare än textade. 30 % föredrar textade program.

Inställningen till textade program är mer positiv i de länder där textning är utbredd, och mindre positiv i länder där det är en föga känd metod. Personerna som har erfarenhet av textade program brukar tycka det är bra. Största motståndet mot textade filmer (drygt 70 %) finns i Österrike, Italien, Spanien och Tyskland. Positivt inställda till textade program är 93 % av danskarna, 89 % av svenskarna, 85 % av nederländarna och 84 % av finländarna.

TEKNISK INFORMATION

Populationen utgjorde ett representativt urval av befolkningen över 15 år, fördelat enligt ålder, socialgrupp och utbildningsbakgrund. Detta omfattade medborgare i medlemsstaten i fråga och medborgare i andra medlemsstater som var bosatta i det landet, om de behärskade det nationella språket tillräckligt för att besvara frågorna. Populationer i storstäder, tätorter och på landsbygden ingick proportionerligt till populationen över 15 år.

Den organisation som samordnade undersökningen var *European Opinion Research Group* (EEIG) i samarbete med INRA (Europe). I intervjuargruppen ingick infödda talare av det språk som användes i respektive del av medlemsstaten.

Intervjuerna utfördes personligen i de intervjuades hem och anteckningar gjordes med hjälp av papper och penna. Det grundläggande urvalet gjordes i form av ett slumpmässigt flerstegsurval. Minst 100 urvalsenheter (Lux.: 50, Nordirland: 30, Tyskland (östra delstaterna), Tyskland (västra delstaterna): 100) drogs med en sannolikhet som stod i proportion till befolkningens storlek för att hela landet skulle ingå i urvalet.

Resultaten av undersökningen är skattningar vars noggrannhet, allt annat lika, vilar på urvalets storlek och på det observerade procenttalet. Med ett urval på cirka 1 000 intervjuer varierar de faktiska procentandelarna inom följande konfidensintervall:

Observerade procentandelar	10 % eller 90 %	20 % eller 80 %	30 % eller 70 %	40 % eller 60 %	50 %
Konfidensintervaller	± 1.9 %	± 2.5 %	± 2.7 %	± 3.0 %	± 3.1 %